

Ascensió a Ulldeter i retorn a Setcases

Va fer camí cap a la muntanya d'Ulldeter. El sol resplendia en l'aire tebi i clar, en camps plens de sembrats verdosos. Avui el mar la saludaria per consolar-la des de la fondalada.

En un prat al costat del riu, assegudes sobre una roca gran com un bou ajagut, va albirar la senyora Lota i la Joaquina, la seva mare, una dona rabassuda d'aire burgès amb cara de mal geni. Estaven embrancades en una lectura poètica i la mestra mig aclucant els ulls dibuixava amb el dit índex cercles a l'aire al falset de Baudelaire:

El cel era radiant i el mar estava en calma:
Tot ja era sagnant i fosc per a mi:
ai! doncs com en sudari angoixant,
tenia en tal al·legoria l'ànima amortallada.[1]

La Leonor va accelerar el pas, es va ajupir mirant-se la punta de les sabates. "No m'han vist, no vull que em deixi anar més al·lucinacions".

-Leonor, acosta't!

-Bona tarda.

-Mare, aquesta és la filla de la Josefa de qui et vaig parlar. Qui sap què farà quan no pugui anar a l'escola!

-De pastora o de pagesa -respongué la mare, clavant a l'herba el seu bastó amb puny de plata.

-És una llàstima.

-Ximpleries.

"Ximpleries i bestieses" pensava mentre reprenia la pujada. Li van semblar apàtiques i ara s'hi acarnissava enquadrant-les des de dalt a la portada d'un calendari.

Es coneixia els camins fins al primer refugi de muntanya, pioner a la península, a 2.390 metres sobre el nivell del mar, inaugurat pel Centre Excursionista de Catalunya. Quan ella tenia nou anys el seu pare havia anat a la inauguració.

-Servirà per als rics capritxosos quan vulguin descansar mentre fan la travessia a Núria i per als qui vulguin arriscar la vida pujant a sobre d'un d'aquests artefactes de fusta als peus -però a casa no eren rics capritxosos i, tot i que per a ell fer un trineu a les nenes era bufar i fer ampolles, sempre prevalia la ideologia segons la qual els capricis separen la categoria de la gent. A més, tal com diu el refrany: "el sabater és el més mal calçat", i les nenes havien après a lliscar a la neu amb el calçat que duïen: un bon parell d'esclops.

La Leonor reposava mentre s'entretenia observant el sol ponent entre pins negres i turons silenciosos només complaguts pel vol de perdius blanques que portaven menjar per als seus petits amagats en nius a terna. El blau pàl·lid de la posta de sol es començava a estendre, i va descartar quedar-se al refugi perquè si no tornava a casa la seva absència seria un enigma.

S'imaginava que la gent del poble es reuniria a la plaça per planejar la recerca amb torxes. No. No podia permetre's ni aquesta soledat ni continuar vivint al poble barrant el pas a les seves il·lusions. Tampoc se'n podia anar a passar una temporada amb la padrina Caterina, que havia anat a viure a una masia francesa a Mont Ferrer, perquè la seva mare no li ho permetria. Es va esgarriar quan va veure que el Costabona desapareixia sota el mantell fosc de la nit. Li va semblar una deessa envejant la llibertat de l'ocell mentre perdia el seu lideratge enfront dels punyents rajos del sol. Baixava capmoixa entre falgueres que entapissaven els camins oberts del vessant del riu Ter mentre el blau intens de la vesprada refractava l'ombra d'un cos àgil però profundament esmoreït. Quan va entrar al poble va sentir que la lleugeresa del vent es tornava tan pesada com el sanglot d'un gat rebentant la terra.

Restava immòbil mirant l'horitzó desigual de la vall, amb els cabells onejant al vent i les mans sobre un esbarzer que la va crivellar de punxades. El pas d'una pagesa amb l'esquena corba pel pes de feixos de ginesta que recollia per fer foc, de la qual només li va arribar un so greu, va despertar l'instant adormit, mentre el cap se li omplia de cabòries.

- [1] Le ciel était charmant, la mer était unie;
Pour moi tout était noir et sanglant désormais,
Hélas! et j'avais, comme en un suaire épais,
Le cœur enseveli dans cette allégorie.

GARCÍA CUADRADO, Fe *La modista de Setcases*, 2005, p. 44-46.